

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Machsor

die sämmtlichen Festgebete der Israeliten ; mit bestgeordnetem Texte
und deutscher Uebersetzung

Für den ersten Tag des Neujahrsfestes

Stern, Salomo Gottlieb

Wien, 1887

הנשה שאר ברעל החנמ תליפת

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12176](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12176)

תפלת מנחה לערב ראש השנה

פירשת הקרבנות Man sagt

Wohl denen, die da sitzen in deinem Hause, und immerfort dich preisen! Selah! Wohl dem Volke, dessen Gott ist Gott, der Herr!

Ein Lobgesang von David. Ich will dich erheben, mein Gott und Herr, und will loben deinen Namen in Ewigkeit. Alle Tag will ich dich loben, und preisen deinen Namen in Ewigkeit. Groß ist Gott und gepriesen über Alles, und seine Größe unerforschlich. Eine Zeit rühmt der andern dein Wirken, und deine Allmacht verkünden sie. Die Pracht und Herrlichkeit deiner Majestät und deine wundervollen Worte sind mein Gespräch. Von der gewaltigen Macht deiner Wunderthaten reden sie, und von deiner Größe will ich erzählen. Das Angedenken deiner unendlichen Güte strömt von ihnen aus, deine Gerechtigkeit lobpreisen sie. Gott ist gnädig und barmherzig, langmüthig und voller Guld und Milde. Gott ist gütig gegen Alle, und hat Erbarmen mit allen seinen Schöpfungen. Darum danken dir, Gott alle deine Schöpfungen, und deine Frommen stimmen an dein Lob. Von der Herrlichkeit deines Reiches sprechen sie, von deiner Allmacht reden sie; daß sie verkünden den Menschenkindern seine Macht, und die Herrlichkeit und Pracht seines Reiches. Dein Reich ist ein Reich aller Welten, deine Herrschaft geht durch alle Zeiten. Gott ist es, der stülzet die Fallenden, und aufrichtet, die gebauget sind. Aller Augen hoffen auf dich, und du gibst ihnen die Speise, jedem zu seiner Zeit; öffnest deine Hand und sättigest Alles, was lebet, mit Wohlwollen. Gott ist gerecht in allen seinen Wegen, liebeich in allen

אשרי יושבי ביתך עוד יהללוך
סלה:

אשרי העם שפכה לו אשרי העם
שׁי אלהיו:

קמה תהלה לך ארוממה אלוהי
המלך ואברכה שמך לעולם ועד:
בכל יום אברכה ואהלה שמך
לעולם ועד: גדול יי ומהלל מאד
ולגדלתו אין תקר: דור לדור
ישבח מעשיך וגבורותיך יגידו:
הדר כבוד הודך ודברי נפלאותיך
אשיחה: ועוזי נוראותיך יאמרו
וגדלתך אספרנה: זכר רב טובך
יביעו וצדקתך ירננו: חנון ורחום
יי ארך אפים וגדל חסד: טוב יי
לפל ורחמיו על כל מעשיו: יודוך
יי כל מעשיך וחסדיך יברכוכה:
כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך
ידברו: להודיע לבני האדם
גבורתיו וכבוד הדר מלכותו:
מלכותך מלכות כל עולמים
וממשלתך בכל דור ודור: סומך
יי לכל הנפלים וזוקף לכל
הקפופים: עיני כל אליך ישברו
ואתה נתן להם את אכלם בעתו:
פוחת את ידך ומשביע לכל חי
רצון: צדיק יי בכל דרכיו וחסיד

seinen Werken. Gott ist nahe Allen, die ihn anrufen mit Wahrhaftigkeit. Den Gottesfürchtigen thut er ihren Willen, er hört ihr Schreien und schickt sein Heil. Er schirmt Alle, die ihn lieben, und rottet alle Frevler aus. Des Herrn Ruhm soll mein Mund verkünden, und alles Fleisch lobpreisen seinen heiligen Namen in Ewigkeit. So lobpreisen wir den Herrn von nun an bis in Ewigkeit Hallelujah! lobet Gott den Herrn.

כִּי Wenn ich rufe den Namen Gottes, so gebet Gott die Größe.

אֲדַבֵּר אֲדַבֵּר Herr, eröffne du meine Lippen, daß mein Mund verkünde deinen Ruhm:

בְּרוּךְ Gelobt seiest du, Gott unser Herr, Gott unserer Väter, Gott Abrahams und Isaks und Jakobs; du, der große, mächtige, und furchtbare Gott; du, der allerhöchste Gott der in Güte und Milde waltet, und Herr und Meister ist von Allem; der den Vätern ihre Frömmigkeit gedenket und ihren Kindeskindern sendet den Erlöser um seines Namens Willen in seiner Liebe.

מֶלֶךְ Du, Herr, bist unser Helfer, Retter und Erlöser, du unser Schutz und Schild! Gelobt seiest du, Gott, Abrahams Schutz und Schild.

אֲתָה Du bist der Allmächtige, Herr, in Ewigkeit, der belebet die Todten, du unerschöpflich an Heil und Hilfe.

מְכַלְכֵּל Der verpfleget die Lebenden, in seiner Milde, und belebet die Todten, in seiner unerschöpflichen Barmherzigkeit; der stützet, die da fallen, der heilet die Kranken, der löset die Gebundenen, der seine Treue bewahret und bewähret an denen, die da schlafen im Staube. Wer ist wie du, Herr der Kräfte? wer dir gleich, Weltenherr, der tödtet, der belebet, der sprießen läßt das Heil?

בְּכָל־מַעֲשָׂיוֹ: קְרוֹב יְיָ לְכָל־קֹדְשָׁיו
לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֱמֻת: רְצוֹן
יִרְאוּ יַעֲשֶׂה וְאֶת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע
וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֶת־כָּל־אֲהַבָּיו
וְאֶת־כָּל־הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד: תְּהַלֵּל
יְיָ יְדָבָר־פִּי וּיְבָרֵךְ כָּל־בֶּשָׂר שֶׁם
קֹדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וְאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ
יְהִי מִעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

ס"ז אומר סלי קדיש.

כִּי שֵׁם יְיָ אֲקַרָא הָבוּ נִדְל לְאַלְהֵינוּ:

אֲדַבֵּר שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהַלְתָּהּ:
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ אֱלֹהֵי
יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל
הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֲלִיוֹן. גּוֹמֵל
חַסְדִּים טוֹבִים. וְקִנְיַת הַכֹּהֵן וְזוֹכֵר
חַסְדֵי אֲבוֹת. וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנָי
בְּגִיָּהם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:
מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ
אַתָּה יְיָ מַגֵּן אֲבֹתֵינוּ:
אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדַבֵּר. מְחַיֶּה
מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחַסֵּד. מְחַיֶּה
מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים
וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים.
וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרָה. מִי
כְמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרֹת וּמִי דוֹמֵה לָךְ.
מֶלֶךְ מְמִירָה וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּית
יְשׁוּעָה:

וְנִאֲמַן Du bist uns ein treuer Bürge für das Leben unserer Todten. Gelobt seiest du, Gott, der belebet die Todten.

אֲתָה Du bist heilig und heilig ist dein Name, und alle Tage preisen dich die Heiligen — Selah! Gelobt seist du, Gott, heiliger Weltengott!

אֲתָה Du begnadigest den Menschen mit Verstand, und in deiner Lehr' und Offenbarung ist ihm die verständige Erkenntniß gegeben. Begnadige uns aus deiner Gnadenfülle mit Erkenntniß, Einsicht und Verstand. Gelobt seist du, Gott, der da begnadiget den Menschen mit seiner Erkenntniß.

הַשִּׁיבֵנו Vater, führe uns ein in deine Lehre, und würdige uns der nähern Erkenntniß und Anbetung, Herr, in deinem Heiligthume. Gib, daß wir aus jeglicher Verirrung in der vollkommensten Sinnesänderung

וְנִאֲמַן אֲתָה לְהַחְיֹת מֵתִים.
בְּרוּךְ אַתָּה יי מְחִיָּה הַמֵּתִים:

אֲתָה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ
וְקָדוֹשִׁים בְּכֹל יוֹם יְהִלְלוּךָ סְלָה.
בְּרוּךְ אַתָּה יי הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אֲתָה חוֹנֵן לְאָדָם בְּעֵת וּמְלַמֵּד
לְאָנוֹשׁ בִּינָה. הָנֵנוּ מֵאֲתָךְ הִעֵה
בִּינָה וְהַשְׁכֵּל. בְּרוּךְ אַתָּה יי חוֹנֵן
הַדַּעַת:

הַשִּׁיבֵנו אָבִינוּ לְתוֹרָתְךָ. וְקַרְבֵּנו
מִלִּבְנוֹ לְעִבּוּדְתְךָ. וְהַחֲזִירֵנוּ

קדושה לש"ץ.

נְקִדְשׁ Wir heiligen deinen Namen in der Welt, wie sie ihn heiligen in den höchsten Himmels Höhen — wie es geschrieben steht durch deinen Propheten: Und es rufet der Eine dem Andern zu, und spricht:

קָדוֹשׁ Heilig, heilig, heilig, ist Gott der Heerschaaren Herr, die ganze Welt ist voll von seiner Herrlichkeit.

וְלֵךְ וְלֵךְ Und die ihnen gegenüber stehen, die sprechen: gelobt —

בִּירֵךְ Gelobt sei die Herrlichkeit Gottes an der Stätte, wo sie waltet.

וּבְרַבְרֵי Und in deinem heiligen Worte steht geschrieben:

יְמִלִּיךָ Gott regieret in Ewigkeit, dein Gott, Zion, durch alle Zeiten. Halleluja!

לְדוֹר Durch alle Zeiten verkländen wir deine Macht und Größe, und heiligen deine Heiligkeit bis in Ewigkeit. Dein Lob, Herr, das weicht nie und nimmer aus unserm Munde; denn du bist der große und heilige Weltengott und Herr. Gelobt seist du Gott, heiliger Weltengott.

נְקִדְשׁ אֶת שִׁמְךָ בְּעוֹלָם. בְּשֵׁם
שְׁמֵקַדְיָשִׁים אוֹתוֹ בְּשִׁמֵי מְרוֹם. בְּכַתוּב
עַל יַד נְבִיאֶךָ. וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר:

קָדוֹשׁ | קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יי
צְבָאוֹת מְלֹא כָּל הָאָרֶץ בְּבוֹדוֹ:
לְעַמְתְּךָ בְּרוּךְ יֵאמְרוּ:

בְּרוּךְ בְּבוֹד יי מִמְקוֹמוֹ:
וּבְדַבְרֵי קְדֻשָּׁה בְּתוֹב לְאֹמֵר:

יְמִלִּיךָ יי לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ.
צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלִיךָ:

לְדוֹר וָדוֹר בְּגִיד גְּדֻלָּה וּלְבָצַח
בְּצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נְקִדְשׁ. וְשִׁבְחָה אֱלֹהֵינוּ
מִפִּינוּ לֹא יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֵד. כִּי אֵל מְלִךְ
גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה: בְּרוּךְ אַתָּה יי הָאֵל
הַקָּדוֹשׁ:

Gemeinde u. Borb.
Gemeinde u. Borbeter
Gemeinde u. Borbeter

und Bekehrung zu dir wiederkehren. Gelobt seist du, Gott, der an solcher Sinnesänderung und Bekehrung hat sein Gefallen.

כַּלּוּּ Vergib uns, Vater, wo wir gesündigtet, und verzeihe uns, Herr, wo wir uns vergangen: denn du bist es, der vergibt und versöhnet. Gelobt sei du Gott, Allerbarmender, der so oft und so Vieles uns vergibt.

רֵאה Schau auf uns, Herr, in unserer Erniedering, und streite du unsern Streit für uns; erlöse uns — bald um deines heiligen Namens willen; du bist ein mächtiger Erlöser. Gelobt seiest du, Gott, Erlöser Israels!

רפאנו „Heile uns, Gott, und wir sind geheilet; hilf uns, und es ist uns geholfen; denn du bist unser Ruhm und Stolz!“ Sende du uns eine vollkommene Heilung und Genesung für jedes Leid und Weh; du bist der allwaltende, allesvermögende Gott und Herr, ein treuer Arzt, verlässlich und voll Erbarmen! Gelobt seist du, Gott, der heilet die Kranken Israels!

בִּרְךְ Segne uns, Gott und Herr, das Jahr und alle seine Erzeugnisse und Erträgnisse zum Guten! Gib Segen der Erde! Sättige uns aus deiner Gnadenfülle; segne uns das Jahr, daß es eines der besten sei reich an allen Gütern deiner Guld. Gelobt seist du Gott, der da segnet die Jahre.

תקע Laß ertönen die große Posaune zu unserer Erlösung, und erhebe du das Banner, um das sich sammeln und einigen unsere Verbannten. Einige uns und sammle uns von allen vier Enden und Ecken der Welt. Gelobt seist du, Gott, der da sammelt die Zerstreuten seines Volkes Israel!

השיבה Setze unsere Richter wieder ein wie ehedem, und unsere Rätthe wie einst in alter Zeit; wende ab

בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ. בְּרוּךְ
אַתָּה יי הַרוֹצֵה בְּתִשׁוּבָה:

סִלַּח לָנוּ אֲבוֹתֵינוּ כִּי חָטָאנוּ
מִחַל | לָנוּ מִלִּפְנֵינוּ כִּי פָשַׁעְנוּ. כִּי
מוֹחַל וְסוֹלַח אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יי
חַנּוּן רַמְרָפָה לְסִלּוּחַ:

רֵאה נָא בְּעֵינֵינוּ וְרִיבָה רִיבֵנוּ
וּגְאֹלֵנוּ מִהֲרָה לְמַעַן שְׂמֵךְ. כִּי
גּוֹאֵל חֲזַק אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יי
גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

רָפָאנוּ יי וְנִרְפָא. רִוְשֵׁי עֵנוּ
וְנִשְׁעָה. כִּי תִהְלָתָנוּ אַתָּה. וְהֵעֵלָה
רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מַבּוֹתֵינוּ כִּי
אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמָר וְרַחֲמָן אַתָּה.
בְּרוּךְ אַתָּה יי רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל:

בְּרַךְ עֲלֵינוּ יי אֱלֹהֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה
הַזֹּאת וְאֶת-כָּל-מִינֵי תְבוּאֹתָהּ
לְטוֹבָה. וְתֵן בְּרָכָה עַל פְּנֵי הָאָדָמָה.
וְשַׁבְּעֵנוּ מִטּוֹבָה. וּבְרַךְ שְׁנֵתָנוּ
בְּשָׁנִים הַטּוֹבוֹת. בְּרוּךְ אַתָּה יי
מְבָרַךְ הַשָּׁנִים:

תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גְּדוּל | לְחֵרוּתָנוּ
וְשֵׂא גַם לְקַבֵּץ גְּלוּתָנוּ. וְקַבְּצֵנוּ
יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ. בְּרוּךְ
אַתָּה יי מְקַבֵּץ נְדָחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרָא שׁוֹנָה.
וְיִוָּעֲצֵנוּ כְּבִתְחִלָּה וְהִסַּר מִמֶּנּוּ

von uns Kummer, Noth und Klage, und regiere du, Gott, allein über uns, in deiner Liebe und Barmherzigkeit, auf daß wir gerechtfertigt werden im Gerichte. Gelobt seist du, Gott, Herr, der da liebet das Recht und das Gericht.

Den Lasterern möge keine Hoffnung bleiben; die den Frevel üben, die mögen in dem Augenblicke vergehen; das Reich des Uebermuthes möge zu Grunde gehen, ausgerottet und getilgt sein, und er vor dir sich demüthigen bald und in unsern Tagen. Gelobt seist du, Gott, der dem Feinde bricht die Kraft und demüthiget den Uebermuth.

Ueber die Frommen und Gerechten, über die Alten und Weisen deines Volkes Israel; über seine Schriftkundigen, die das Gotteswort uns erhalten; über die Fremden, die im Glauben und im Rechte sind; über uns Alle, die wir deinem göttlichen Worte nachgehen und anhängen — möge walten dein Erbarmen, Herr! Gib allen, die da hoffen und vertrauen auf deinen Namen in Wahrhaftigkeit, ihren vollen Lohn, und gib uns mit ihnen dereinst unser Theil in der Ewigkeit, auf daß wir nicht beschämt werden in unserer Hoffnung, wo wir auf dich vertrauen. Gelobt seiest du, Gott, du die Stütze, du die Zuversicht der Frommen und Gerechten.

Ueber Jerusalem, die Gottesstadt, möge dein Erbarmen walten, und deine Herrlichkeit darin, wie du, es uns hast verheißt. Erbaue sie nächstens und in unsern Tagen, erbaue sie für die Ewigkeit, und richte in ihr bald wieder auf den Thron, auf dem einst David saß, und gib ihm Bestand und Festigkeit. Gelobt seist du, Gott, der Jerusalem erbauet.

Den Sprößling Davids, deines Knechtes, laß in Balde wieder aufsprießen, und sein Haupt sich erheben in deinem Heile; denn auf dein Heil hoffen wir alle Tage. Gelobt seist du, Gott, der das Horn des Heiles läßt sprießen.

מנחה לערב ראש השנה

יגזן ואנחה. ומלוך עלינו אתה יי
לכדה בקסד וברחמים וצדקנו
במשפט. ברוך אתה יי מלך
אוהב צדקה ומשפט:

ולמלשינים אל תהי תקנה וכל
עושי רשעה פרגע יאבדו וכלם |
מהרה יפרתו והגדים | מהרה
העקר ותשבר והמגר ותכניע
במהרה בימינו. ברוך אתה יי
שובר אויבים ומכניע גדים:

על הצדיקים ועל החסידים ועל
זקני עמך בית ישראל ועל פליטת |
סופריהם ועל גירי הצדק ועלינו
יהמו רחמיה יי אלהינו ותן שכר
טוב לכל הבוטחים בשמך באמת
ושים חלקנו עמם לעולם ולא
גבוש פי בך בטחנו. ברוך אתה
יי משען ומבטח לצדיקים:

ולירושלים עירך ברחמים תשוב
ותשפזן בתזונה פאשר דברת
ובנה אותה בקרוב בימינו בנין
עולם וכפא דוד מהרה לתזונה
תבין. ברוך אתה יי בונה ירושלים:

את צמח דוד עבדך מהרה
תצמיח וקרנו תרום בישועתך כי
לישועתך קוינו כל היום. ברוך
אתה יי מצמיח קרן ישועה:

שמע Erhöre du, Gott, unsere Stimme, und verfare mild und schonend und barmherzig, Herr mit uns. Empfange mit Wohlwollen und Erbarmen unsere Bitten, denn du bist ein Gott, der da erhöret das Gebet und die Wünsche höret, die wir mit Andacht und Innbrunst des Herzens dir vertrauen. Laß uns nicht leer von dir weggehen! du erhörst das Gebet deines Volkes Israel in Barmherzigkeit. Gelobt seist du, Gott der da erhöret das Gebet.

רצה Möge dein Volk Israel und sein Gebet dir, unserm Gott und Herrn, wohlgefallen. Stell' her den Gottesdienst in den Hallen deines Hauses, und die feuerigen Opfer Israels und sein Gebet empfangen du in Liebe und Gnaden, auf daß der Gottesdienst in deinem Volke Israel dir stets und immer wohlgefalle.

ותחזינה Mögen es unsere Augen schauen, wenn du wieder einziehst in Zion in Barmherzigkeit. Gelobt seist du, Gott, der wieder einziehet in seiner vollen Herrlichkeit in Zion!

Während der Vorbeter dieses מורים sagt, betet die Gemeinde leise das unter der Linie stehende רוכנן מורים

מורים Wir danken dir, und bekennen, daß du bist Gott, unser Herr, der Gott unserer Väter in Ewigkeit;

מורים Wir danken dir, und bekennen vor dir, daß du bist Gott unser Herr, der Gott unserer Väter, der Gott alles Fleisches, unser Schöpfer, unser Bildner der Alles hat geschaffen und gebildet vom Anfange an! Dank und Lob und Preis deinem großen und heiligen Namen dafür, daß du am Leben uns erhalten, uns Verstand gegeben. So gib uns ferner Leben und Bestand, sammle die Zerstreuten, vereinige uns in deinen heiligen Hallen, daß wir achten lernen dein göttliches Gesetz und deinen Willen thun, und dir dienen mit einem ganzen, ungetheilten Herzen so wie wir heute es bekennen. Gelobt seist du, Herr, dem aller Dank gebührt.

שמע קולנו יי אלהינו היום ורחם עלינו וקבל ברחמים ובכרצון את תפלתנו כי אל שומע תפלות ותחנונים | אתה. ומלפניך מלפני ריקם אל תשיבנו. כי אתה שומע תפלת עמך ישראל ברחמים. ברוך אתה יי שומע תפלה:

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ובתפלתם. והשב את העבודה לדביר ביתך. ואשי ישראל ותפלתם באהבה תקבל בכרצון ותהי לרצון תמיד. עבודת ישראל עמך:

ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים. ברוך אתה יי המחזיר שכנתו לציון:

מורים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם

מורים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי כל בשר יוצרנו יוצר בראשית ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש על שהחיייתנו וקימתנו. בן תחיינו ותקימנו ותאסוף גלותינו לחצרות קדשך לשמור חקיך ולעשות רצונך ולעבדך בלבב שלם על שאנחנו מורים לך. ברוך אל ההודאות:

der Schutz und Hort unseres Lebens, unser Schild und unser Heil — du Gott, durch alle Zeiten. Dir danken wir, und verkünden deinen Ruhm, für unser Leben, das wir vertrauen, Herr, in deine Hand, für unser Seelenheil, das wir dir empfehlen, für die Wunder, die du Tag für Tag an uns gethan, für die wundervolle Güte und Milde, die zu jeder Zeit, Abends, Morgens und Mittags sich an uns bewähret. Allgütiger! unendlich ist dein Erbarmen. Allerbarrender! unerschöpflich ist deine Gnade. Auf dich hoffen wir in Ewigkeit.

Für Alles und Jegliches sei gelobt und erhöht und verherrlicht dein Name, unser Herr, heute und immer in Ewigkeit.

Alles, was lebet, danket dir, Selah! Alles, was lebet, preiset deinen Namen in Wahrhaftigkeit, Gott, unser Heil und unsere Hilfe — Selah! Gelobt seist du, Gott, der Allgütige ist dein Name, dir gebühret Dank und Preis.

Gib Frieden, Herr, in Fülle ewiglich deinem Volke Israel; denn du bist Friedensherr und Fürst!

Möge es dir gefallen zu segnen dein Volk Israel zu jeder Zeit und zu jeder Stunde mit deinem Gottesfrieden.

Gelobt seist du, Gott, der mit dem Frieden segnet sein Volk Israel.

Herr Gott! Bewahre meine Zunge vor jedem bösen Worte, und meine Lippen vor trügerischen Reden. Gib mir Seelenruhe und Fassung, daß ich schweige vor meinen Lästerern, und mich beuge in den Staub vor meinen Drängern; gib mir ein großes, weites, offenes Herz für deine Gotteslehre, daß ich mit Innigkeit und Willigkeit deinen Geboten nachgehe, und die Böses sinnen wider mich, keine Gewalt und Macht je haben über mich. Zerstöre du, Herr, ihren Rathschluß, und verderbe du

ועד. צור חיינו מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ. אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נֹדֵדָה לָךְ וְגַם־סֵפֶר תְּהִלָּתֶךָ. עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ. וְעַל גְּשָׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל גִּסְיָךְ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל גַּפְּלֹאוֹתֶיךָ וְמוֹבְוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וּבִקְרֹר וְצַהֲרָיִם. הַמּוֹב בִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ. וְהַמְּרַחֵם בִּי לֹא תִמּוּ חַסְדֶיךָ. מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כָּלֵם יִתְבָּרַךְ וַיִּתְרוֹמַם שְׁמֶךָ מִלִּבְנוֹ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֵד:

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה וַיְהִלְלוּ אֶת שְׁמֶךָ בְּאַמֶּת הָאֵל יִשְׁוֹעַתְנוּ וְעִזְרַתְנוּ סֵלָה. בְּרוּךְ אַתָּה יי הַמּוֹב שְׁמֶךָ וְלָךְ גָּאָה לְהוֹדוֹת:

שְׁלוֹם רַב עַל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ תְּשִׁים לְעוֹלָם בִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אֲדוֹן לְכָל הַשְּׁלוֹם. וְמוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרַךְ אֶת עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בְּשְׁלוֹמֶךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יי הַמְּבָרַךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם:

אֱלֹהֵי נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מַרְעַ וּשְׂפָתַי מִדְּבַר מְרָמָה וְלִמְקַלְלֵי גַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כְּעָפָר לְכָל תְּהִיָּה פֶתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוּף גַּפְשִׁי. וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רְעָה מִהֲרָה הִפֵּר עֲצָתָם וּקְלַקְלַ

ihrer Pläne und Entwürfe, — um deines heiligen Namens willen, um deiner starken Hand, um deines heiligen Glaubens und der heiligen Thora willen; — auf daß errettet werden Alle, die dir anhänglich sind in der Liebe und in Treue, hilf mir, Gott, und steh mir bei und erhöre mein Gebet.

Wögen die Worte meines Mundes dir gefallen, und die Gedanken meines Herzens dir, Gott, meinem Hort und Erlöser.

Der den Frieden schaffet in seinen Höhen, der schaffet Frieden unter uns und Frieden über Israel! Amen.

מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ.
עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינְךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן
קִדְשֶׁתָּךְ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרַתְךָ.
לְמַעַן יִחַלְצוּן יְרִידֶיךָ. הוֹשִׁיעֵה
יְמִינְךָ וְעַנְיִי: יְהִי לְרָצוֹן אֲמָרֵי
פִי וְהַגִּיזוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרֵי
וְגוֹאֲלֵי: עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמַרְוֹמָיו הוּא
יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו. שיבנה בית הפקדוש
במהרה בימינו. ותן חלקנו בתורתך: ושם נעבדך ביראה בימי עולם
ובשנים קדמוניות: וערכה ליי מנחת יהודה וירושלים בימי עולם ובשנים
קדמוניות:

כס"ז סוכה כמסלע עם קדושה, ולומר קדיש טלס.

נע"ס סוכה כמסלע ננחה יש לומר כמסלע זו:

אַחֲזוֹת קַטְנָה תְּפִלּוֹתֶיהָ. עוֹרְכָה וְעוֹנָה תְּהִלּוֹתֶיהָ. אֵל נָא רַפָּא
נָא לְמַחְלּוֹתֶיהָ. תְּכַלֶּה שָׁנָה וְקַלְקֻלּוֹתֶיהָ: בְּנַעַם אֱמִלִים לָךְ
תִּקְרָאָה. וְשִׁיר וְהַלְוִלִים כִּי לָךְ נָאָה. עַל מַה תַּעֲלִים עֵינֶיךָ
וְתִרְאָה. זָרִים אוֹכְלִים גַּחְלּוֹתֶיהָ. תְּכַלֶּה שָׁנָה וְקַלְקֻלּוֹתֶיהָ: רַעַה
אֶת צֹאנֶךָ אֲרִיזוֹת זָרוֹ. וְשִׁפּוֹךְ חֲרוֹנֶךָ בְּאוֹמְרִים עָרוֹ. וּבְכַת יְמִינְךָ
פָּרְצוּ וְאָרוֹ. לֹא הִשְׁאִירוּ עוֹלְלוֹתֶיהָ. תְּכַלֶּה שָׁנָה וְקַלְקֻלּוֹתֶיהָ:
מָתִי תַעֲלֶה בְּתֶךָ מְבוֹר. וּמִבֵּית כְּלָא עוֹלָה תִשְׁבּוֹר. וְהַפְּלֵא
פְּלֵא בְּצֹאֲתֶךָ בְּגִבּוֹר. לְהַתֵּם וּכְלֵה מַחְלּוֹתֶיהָ. תְּכַלֶּה שָׁנָה
וְקַלְקֻלּוֹתֶיהָ: חִילָה קָבְעוּ הַגּוֹי כְּלוֹ. וְטוֹבָה שְׁבָעוּ וּבְזוּזוֹ אִישׁ לוֹ.
וּלְבָה קָרַעַה וּבְכָל זֹאת לֹא מִמָּךְ גָּעוּ מַעֲגֻלּוֹתֶיהָ. תְּכַלֶּה שָׁנָה
וְקַלְקֻלּוֹתֶיהָ: זְמִירוֹת הַבַּת וְחִשְׁקָה תִגְבִּיר. לְחַפּוֹץ קָרְבַת הַזֹּדֶה
וְתַעֲבִיר. מֶלֶכַּ דְּאֵבֶת גַּפְשָׁה וְתַמִּיר. לְבִקֵּשׁ אֶהְבֵּת כְּלוֹלּוֹתֶיהָ.

תִּכְלֶה שָׁנָה וּמְקַלּוֹתֶיהָ: נָחָה בְּנַחַת לְנִוְה רִבְצָהּ. רַב גְּזַנְחָה
מִדּוֹד חֲפָצָה. וְהִיא בְּפִוּרְחַת עֲלֵתָה נִצָּהּ. לֹא הִבְשִׁירָהּ
אֲשֶׁר לֹוֹתֶיהָ. תִּכְלֶה שָׁנָה וּמְקַלּוֹתֶיהָ: חֲזָקוּ וּגְיִלוּ כִּי שׁוֹד נָמַר.
לְצִוֵּר הִזְחִילוּ בְּרִיתוֹ שָׁמַר. לָכֶם וְתַעֲלוּ לְצִוּוֹן וְאָמַר סֵלֹו סֵלֹו
מִסְּלוֹתֶיהָ. תַּחֲלֵל שָׁנָה וּבְרִכּוֹתֶיהָ:

סדר ערוב תבשילין

Wenn der zweite Festtag auf Freitag fällt, nimmt man am Vorabende des Festes ein Brod und ein Gericht und sagt folgendes:

ברוך גֵּלוֹבֵט דוּ,
Ewiger, unser Gott, Herr
der Welt! der du uns durch
deine Gebote geheiliget und
uns befohlen hast das Ge-
bot des Erub.

בְּרִיךְ דִּין עֲרוּבָא יְהֵא שְׂרִי
לְנִי דְּמִיפָא וְלִבְשִׁלָּא
וְאֵטְמֵנָא וְלֵאצְלוּי
וְדֵא לְקָה שְׂרָגָא וְדִמְעַבְד
בְּלִ צִוְרֵכְנָא מִיּוֹמָא מְבָא
דִּישְׁתָּא: לָנוּ וְלְכָל יִשְׂרָאֵל
הַיְדֵרִים בְּעִיר הַזֹּאת:

ברוך גֵּלוֹבֵט דוּ,
Ewiger, unser Gott, Herr
der Welt! der du uns durch
deine Gebote geheiliget und
uns befohlen hast das Ge-
bot des Erub.

בְּרִיךְ דִּין עֲרוּבָא יְהֵא שְׂרִי
לְנִי דְּמִיפָא וְלִבְשִׁלָּא
וְאֵטְמֵנָא וְלֵאצְלוּי
וְדֵא לְקָה שְׂרָגָא וְדִמְעַבְד
בְּלִ צִוְרֵכְנָא מִיּוֹמָא מְבָא
דִּישְׁתָּא: לָנוּ וְלְכָל יִשְׂרָאֵל
הַיְדֵרִים בְּעִיר הַזֹּאת:

סדר ברכת הדלקת הנרות.

Am Vorabende des Sabbath's wird erst angezündet und dann die ברכה gesagt, am
Vorabende eines Feiertages aber zuerst die ברכה gesagt und dann angezündet.

ברוך אתה יי אלהינו מִלְּךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוְּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל
(am Sabb.) שֶׁבֶת
וְשֶׁל יוֹם טוֹב: